

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola a Střední odborná škola elektrotechnická,
Plzeň, Koterovská 85**

Koterovská 85, 326 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 009 491

Termín konání orientační inspekce: 7. – 10. a 15. listopadu 2002

Čj.:	046 127/02-3407
Signatura:	od4zw512

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vyšší odborná škola (dále jen VOŠ) vznikla jako nový typ školy 1. 9. 1996. Spolu s původní Střední průmyslovou školou elektrotechnickou tvoří nový právní subjekt s názvem Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Plzeň (VOŠ a SPŠE). Vyšší odborné studium je zaměřeno na získávání komplexních, především praktických znalostí a dovedností.

V současné době má VOŠ schváleny a vyučuje obory:

- 26-31-N/011 Výpočetní systémy
- 63-41-N/005 Marketing
- 64-31-N/008 Management dopravy
- 36-41-N/003 Stavebnictví

Ve školním roce 2002/2003 navštěvuje vyšší odborné studium 284 žáků denního studia (stav k 15. říjnu 2002). Pedagogický sbor tvoří 60 odborníků technických a společenskovedních oborů.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vyšší odborné školy oboru 64-31-N/008 Management dopravy ve skupině profilových odborných předmětů Doprava a Vozidla
- průběhu a výsledků vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oboru 64-31-N/008 Management dopravy ve skupině profilových odborných předmětů Doprava a Vozidla
- dalších úkolů inspekce:
 - důvody poklesu počtu žáků po 1. ročníku
 - zabezpečení a kvalita praxe
 - zaměření přijímacího řízení
 - vyrovnání v rozdílu vstupního vzdělávání

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku sledovaných odborných předmětů Doprava a Vozidla (Doprava železniční, Doprava silniční, doprava vodní, Doprava letecká, Městská hromadná doprava) oboru 64-31-N/008 Management dopravy vyučují externě odborní učitelé se souběžným pracovním poměrem pro vyšší odbornou školu a střední odbornou školu (Střední průmyslová škola dopravní Plzeň), dva externí učitelé (1 důchodce) a jeden kmenový učitel Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy elektrotechnické Plzeň. Podíl výuky ve vyšší odborné škole je u jednotlivých

učitelů v rozmezí od 10 do 20 % celkové vyučovací povinnosti. K výuce byli školou vybráni učitelé s dlouholetou pedagogickou a odbornou praxí.

Vedení školy tj. ředitel a zástupce ředitele školy pro VOŠ ve spolupráci s poradními a metodickými orgány postupně a cíleně zvyšují úroveň a kvalitu obsahu výuky i její personální a materiální zajištění. K tomu přispívají přijímaná opatření včetně kontrolní činnosti.

Informační systém VOŠ a organizační zabezpečení odpovídají její struktuře a jsou funkční.

Personální zajištění výuky sledovaných odborných předmětů oboru 64-31-N/008 Management dopravy je velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka žáků vyšší odborné školy probíhá v učebnách Střední průmyslové školy elektrotechnické Plzeň. Kapacita a vybavenost učeben odpovídá početnímu stavu žáků VOŠ oboru 64-31-N/008 Management dopravy.

Stavba rozvrhu hodin pro třídu 3. MD výše uvedeného oboru počtem jedenácti hodin v jednom dni (úterý) nesplňuje psychohygienické podmínky vyučování.

Žáci VOŠ mají v prostorách školy pro potřeby studia k dispozici Informační centrum vybavené studovnou, knihovnou s odbornou literaturou a beletrií a PC s připojením k Internetu. Centrum je otevřeno ve dnech pondělí až čtvrtek od 6,00 do 18,30 hodin, v pátek od 6,00 do 14,30 hodin.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání žáků VOŠ oboru 64-31-N/008 Management dopravy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ OBORU 64-31-N/008 MANAGEMENT DOPRAVY

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program sledovaného oboru VOŠ Plzeň je v souladu se zařazením do sítě škol. Probíraná témata ve sledované výuce byla v souladu se schválenými učebními osnovami oboru. Učivo části předmětu – doprava silniční, zařazené schváleným učebním plánem do zimního období 3. ročníku, je prakticky totožné s náplní učiva předmětu Motorová vozidla SOŠ případně SOU a neodpovídá tak svým pojetím a obsahem profilu absolventa vyšší odborné školy oboru Management dopravy.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena s odpovídající úrovní.

Do systému kontroly je zařazena i kontrola průběhu a výsledků vzdělávání, výsledky kontrolní činnosti jsou analyzovány a využívány pro zvyšování efektivity činnosti školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině profilových odborných předmětů

Doprava (*samostatně vyučované části předmětu – doprava silniční, doprava železniční, doprava letecká, městská hromadná doprava*) a vozidla

Z patnácti hodin týdenní dotace předmětů zařazených v 1., 2. a 3. ročníku zimního období (1., 3. a 5. semestr) bylo hospitováno celkem dvanáct vyučovacích hodin. Velmi dobrá odborná úroveň výuky odpovídá odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících.

Schválené učební dokumenty jsou rozpracovány do jednotlivých tematických plánů obsahově odpovídající profilu absolventa VOŠ. Příkladně je zpracován tematický plán části doprava letecká. Stejně příkladná byla sledovaná výuka po stránce odborné i metodické.

Předložený tematický plán části silniční doprava blíže nespécifikuje jednotlivá témata. Ze sledované výuky a dostupných záznamů je patrná nízká náročnost obsahu odpovídající spíše střední škole. Nižší efektivitu výuky ovlivňovaly také značná pasivita žáků a malá názornost. K pozitivům patřilo zařazování zajímavostí a příkladů z praxe a přiměřené tempo výkladu. Sledovaná výuka tohoto předmětu a jeho plánování tak mají pouze vyhovující úroveň.

Vzájemná interakce mezi učiteli a žáky je rozvíjena především při řešení praktických situací. Někteří vyučující, zvláště při přednáškách v málo početném druhém a třetím ročníku, formou řízeného rozhovoru motivují žáky k vytváření profesních postojů a návyků. Vhodným doplněním přednášek je organizování odborných exkurzí do účelových zařízení, kde si žáci v diskusi s odborníky z praxe ověřují použitelnost získaných vědomostí.

Schválený klasifikační řád, závazný pro všechny žáky a pedagogické pracovníky VOŠ, umožňuje svým způsobem hodnocení (průběžné hodnocení, hodnocení zápisem „splněno“, hodnocení zápisem „splněno s klasifikací“, hodnocení „zkouškou s klasifikací“) vytvářet účinnou zpětnou vazbu získaných vědomostí. Průběžné hodnocení se provádí při seminářích, ve cvičeních, v odborné praxi a při exkurzích, popř. hodnocením seminárních prací.

Hodnocení a systém klasifikace odborné praxe je prováděn průběžnou kontrolou přítomnosti žáků na smluvních pracovištích, plnění předepsané osnovy praxe a vedení evidence prováděné práce v denících praxe. Celkové zhodnocení praxe s návrhem klasifikace zpracovává instruktor – pracovník smluvního pracoviště s pověřením vedení žáka při praxi.

Žáci jsou odkazy vyučujících na odbornou literaturu vedeni k samostatnému získávání informací. Využívají především možnosti studia v Informačním centru školy, které svým rozsahem publikací a nabídkou Internetu vytváří velice kvalitní zázemí samostudia žáků. Další potřebné informace získávají žáci ve Státní vědecké knihovně v Plzni.

Diferenciaci profilu vědomostí, vzhledem k různému předchozímu studijnímu zaměření přijímaných žáků do VOŠ, se vyučující snaží eliminovat poskytováním konzultací po vzájemné domluvě. Právo žáka VOŠ na konzultaci není obsahem Školního řádu VOŠ a SPŠE Plzeň.

Podmínky k rozvoji komunikativních a kooperativních dovedností jsou vyučujícím dány především malým počtem žáků v ročníku (ve 2. ročníku třídy 2. MD 21 žáků, ve 3. ročníku třídy 3. MD 13 žáků). Někteří vyučující ve sledovaných hodinách zařazovali do svých přednášek diskuzi k přednášené problematice, umožnili žákům vyjádřit svůj názor a vytvářet vlastní logický závěr. V některých hodinách byla názornost výuky zajištěna samostatným zpracováním informací z odborných textů a grafů rozdaných v dostatečném počtu žákům.

Jedna z nejdůležitějších klíčových kompetencí, samostatnost a odpovědnost, je formována především při odborné praxi. Praxe v době prováděné inspekce neprobíhala, nebyla proto předmětem inspekční činnosti.

Způsob a úroveň vzdělávání odborných předmětů žáků VOŠ oboru 64-31-N/008 Management dopravy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém vlastních evaluačních nástrojů školy je dán Klasifikačním řádem pro vyšší odborné studium Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy elektrotechnické Plzeň schváleným ředitelem školy s platností od 3. 12. 2001. Klasifikační řád je závazný pro všechny žáky a pedagogické pracovníky vyššího odborného studia VOŠ a SPŠE Plzeň.

Důležitou zpětnou vazbou výsledků vzdělávání jsou pro školu hodnotící zprávy zpracované odpovědnými pracovníky z míst smluvních odborných praxí. Z předložených zpráv minulého školního roku je hodnocení žáků konajících praxi ve 3. ročníku vesměs velmi pozitivní.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ – TEMATICKÁ INSPEKCE

Důvody poklesu počtu žáků po 1. ročníku

Po 1. ročníku dochází k výraznému poklesu počtu žáků podle jednotlivých oborů v rozmezí o 25 až více než 60 %. Důvody poklesu: úspěšné přijetí na vysoké školy v opakovaném (po roce) přijímacím řízení, nesplnění podmínek klasifikace v některém z předmětů s povolením opakování, žádostí o ukončení popřípadě přerušení studia. V některých případech studenti o možnost opakování ročníku, případně přerušení studia nežadají. Žádosti studentů o zanechání studia (většinou bez udání důvodů). Od 2. ročníku dochází již ke stabilizaci počtu studentů.

Vyrovnání rozdílu vstupního vzdělání

Ke snížení rozdílu obsahu a náročnosti předchozího studia jsou v nových projektech od roku 1998 zvýšeny hodinové dotace profilujících předmětů. V předmětech rozdělených na přednášky a cvičení jsou studenti rozdělováni do skupin začátečníci a pokročilí s úpravou obsahové náplně předmětu. Zejména v prvním ročníku mohou studenti při zvládnutí předepsaného učiva požádat o klasifikaci v předčasném termínu. Další možností je v odůvodněných případech možnost požádat o „uvolnění z předmětu“ Pro uvedená opatření a zaměření školy (především praktické činnosti) není problematika vyrovnání vstupního rozdílu vzdělání rozhodující pro úspěšnost ve studiu.

Zaměření přijímacího řízení

Požadavky pro přijímací zkoušky obecně vychází z učebních osnov střední školy. Do školního roku 2001/2002 se zadávala písemná zkouška z matematiky a cizího jazyka pro všechny obory VOŠ (s možností volby mezi anglickým a německým jazykem. Od školního roku 2002/2003

bylo přijímací řízení pro obory výpočetní systémy a stavebnictví změněno z cizího jazyka na test studijních předpokladů. Tento model se pro oba technické obory osvědčil (výraznější rozdíly v úspěšnosti). Přijímací zkouška z matematiky je s ohledem na rozdílné požadavky i znalosti a rozdílnou dotaci v průběhu dalšího studia ve dvou variantách náročnosti pro obory marketink a management dopravy. Ukázky požadavků a podrobné informace o obsahu přijímacího řízení jsou zájemcům k dispozici v propagačních materiálech školy a na www stránkách školy <http://www.spse.pilsedu.cz>.

Zabezpečení a kvalita praxe

Odborná praxe studentů je zajišťována ve firmách plzeňského regionu na základě trojstranné smlouvy mezi školou, firmou a studentem. Firmy pro odbornou praxi si studenti vyhledávají sami a návrh na uzavření příslušné smlouvy předkládají škole. Kromě toho škola nabízí seznam spolupracujících firem. Odborná praxe je pak ve všech oborech hodnocena studenty, vyučujícími i zástupci firem velmi dobře s přínosem pro získávání praktických dovedností a budoucí uplatnění absolventů. Spokojenost a zájem ze strany firem i studentů je doložitelný mimo jiné i vypracovávanými Hodnoceními praxe a často i nabídkou k uzavření pracovního poměru s příslušným praktikantem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j. 31 130/2001-21 s platností od 1. 9. 2002
2. Zřizovací listina č.j. 190 ze dne 31. května 2001
3. Změna zřizovací listiny Dodatek č. 1 ze dne 31. srpna 2001 č. j. 453/01
4. Schválení učebních dokumentů studijního oboru 64-31-N/008 Management dopravy pro Vyšší odbornou školu Plzeň
5. Schválené učební dokumenty pro Vyšší odbornou školu Plzeň Management dopravy 64-31-N/008
6. Rozvrh hodin pro studijní obor Management dopravy
7. Zprávy (studentů) o průběhu odborné praxe – namátkově, školní rok 2001/2002
8. Hodnocení praxe firmami Papirius a Plzeňský servis s. r. o., Ogilvy Promotional Campaigns
9. Zpráva z kontrolní návštěvy souvislé praxe VOŠ
10. Povinná dokumentace studijního oboru 64-31-N/008 Management dopravy platná pro školní rok 2002/2003
11. Tematické plány předmětů Doprava a Vozidla pro školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Ve sledovaných předmětech až na výjimky jsou personální a materiální podmínky velmi dobré se zlepšující se úrovní v porovnání se zjištěními z předchozí inspekce. Stejný trend je patrný i v průběhu a výsledcích vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ing. Ivan Veselý	Ing. Veselý v. r.
Členové týmu	Ing. Jan Aschenbrenner	Ing. Aschenbrenner v. r.

V Rokycanech dne 27. listopadu 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 12. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ing. Vladimír Šípek	Ing. Vladimír Šípek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Plzeňský kraj, odbor školství, mládeže a sportu	15. leden 2003	046 147/03-3407

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány